

בית משפט המחוזי מרכז

ת.צ.

התובע:

בניה יוסף ח. ת.ז. 036487429

מרחוב הפלמ"ח 37 תל-אביב, טל': 055-4375042

באמצעות בא כוחו עו"ד עדיאל דהן (מ.ר. 80669)

מרח' נח מוזס 4 ראשון לציון ("יצרפתי SPACE" קומה 4 משרד 401)

טל': 054-2535435

כתובת דוא"ל: adiel@dahan-law.co.il

נגד

הנתבעות:

1. אלונה זינצ'וק ע.מ. 327163325 (חלום יעקב – סניף רמת-גן)
מרחוב ביאליק 76 רמת גן 53144
2. טלבי ליאור בע"מ ח.פ. 515875037 (סניף ראשל"צ - הנחשול)
מרחוב הנחשול 30 ראשון לציון
3. גאש אש החזקות בע"מ ח.פ. 516957917 (סניף פתח תקוה)
מרחוב העצמאות 63 פתח-תקוה 4947813
4. לה סוליי קונדיטוריה בע"מ ח.פ. 516945409 (סניף רמלה)
מרחוב משה לוי 17 רמלה 7227934
5. מנטי קונדיטוריות בע"מ ח.פ. 516612017 (סניף מודיעין – לאה אמנו)
מרחוב שבטי ישראל 48 מודיעין-מכבים-רעות 7174524
6. דוד לוי קונדיטוריה בע"מ ח.פ. 516222379 (סניף מודיעין – דם המכבים)
מרחוב מרדכי רוזנשטיין 11 ראשון לציון 7580111
7. גילה יצחק מאפים בע"מ ח.פ. 517013520 (סניף ראשל"צ – פופל)
מרחוב פופל מרדכי 4 ראשון לציון 7535504
8. שחר וליאל מאפים בע"מ ח.פ. 516246865 (סניף אור יהודה)
מרחוב ההתיישבות 55 ראשון לציון
9. ליאור ואיתן בע"מ ח.פ. 516860723 (סניף ראשל"צ – נרקיסים)
רחוב פנינה ומשה 5 ראשון לציון

סוג התביעה ומהות הבקשה: תביעה ייצוגית בחתאם לפרט 1 לתוספת השניה לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בעניין שבינו לבין לקוח.

סעדים מבוקשים: השבה ופיצוי; צו הצהרתי; צו עשה.

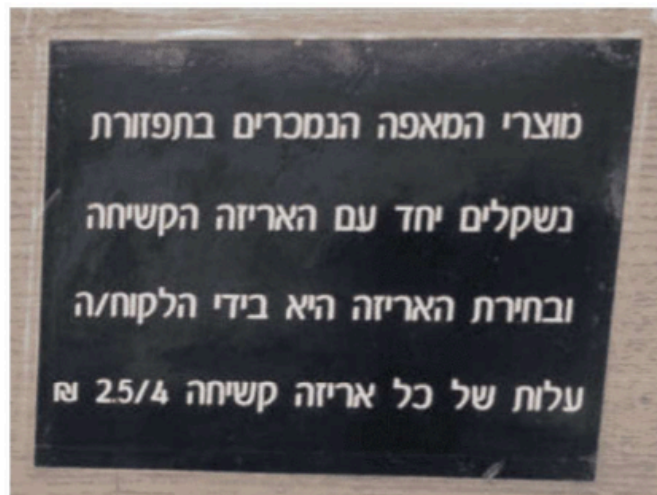
סכום תביעתו האישית של התובע: 25.35 ₪.

סכום התביעה הייצוגית: לא ניתן להערכה בשלב זה.

תובענה ייצוגית

א. התביעה בתמצית

1. התביעה דן עוסקת בהפרות דין שמבצעות הנתבעות – חברות המפעילות סניפים של רשת מאפיות "חלום יעקב" (להלן – הרשת או הנתבעות) – בעת שיווק ומכירת מוצרים שקילים.
2. סיפור המעשה פשוט: חלק ממוצרי הרשת (בעיקר מאפים) נמכרים בסניפיה השונים לפי יחידות משקל (x ג' לכל קילו). המוצרים מונחים על מדפים ולצרכן יש בחירה האם לארוז את המוצרים באריזות שונות שמצויות בסמוך למוצרים – קופסאות קרטון או שקיות נייר בגדלים שונים.
3. בהגיע הצרכן לקופה לשלם על המוצרים שבחר, בעת שקילת המוצר לשם חישוב מחירו, שוקלת הרשת את המוצרים הנמכרים יחד עם האריזה, ומחייבת את הצרכנים – שלא כדין – לשלם גם עבור משקל האריזה על פי תעריף המוצר עצמו (מחיר שמשנתנה מעת לעת ובין מוצר למוצר). הצרכן משלם עבור אריזות כאילו היו חלק מן המוצר הנרכש עצמו.
4. הדין ביחס לסוגיה זו הוא פשוט: חיוב הצרכן לשלם גם עבור משקל האריזה הינו נוהג פסול שמנוגד לדין. כך קבעו שורה ארוכה של החלטות וכן עמדות שהגיש המאסדר לעניין זה (הרשות להגנת הצרכן) בתיקים שונים שעסקו בסוגיה זו.
5. יצוין כי בשלושה מסניפי הרשת (ראשלי"צ (הנחשול), פתח תקוה ואור יהודה) נמצא כי תלויים שלטים ובהם מצוין כי: "מוצרי המאפה הנמכרים בתפוזרת נשקלים יחד עם האריזה ובחירת האריזה היא בידי הלקוח/ה. עלות של כל אריזה קשיחה 2.5/4 ג'". ר' תצלום שלט לדוגמא:

6. שלט זה אינו עומד בהוראות הדין. שכן המחיר המופיע על המוצר אמור להיות מחיר סופי הכולל את מחיר האריזה, תוך פירוט מה מתוך המחיר הוא מחיר המוצר ומהו מחיר האריזה. אין בשום מקום פירוט נפרד של מחיר המוצר ושל מחיר האריזה. גם החשבוניות שמופקות אינן כוללות פירוט של מחיר האריזה ושל המוצר לבד. החיוב הוא לפי משקל כולל במכפלת המחיר לקילו, כאשר הצרכן לא יודע מה המחיר שהוא שילם עבור האריזה ומה המחיר שהוא שילם עבור המוצר. בנוסף, הדין אוסר לתמחר את האריזה כאחוז ממשקל המוצר (מה שקורה בפועל).
7. הפרה נוספת וחמורה אף יותר היא שסניפים אלו לא פועלים בהתאם למצוין בשלטים. הם מחייבים את הצרכנים לשלם עבור האריזות מחיר גבוה יותר מהמצוין בשלט.

כאמור, המוצר נשקל יחד עם האריזה ומבוצע חיוב אחד למוצר כולל האריזה לפי תעריף המוצר. תחשיב פשוט מגלה כי המחיר שהצרכן משלם בפועל עבור אריזות קרטון גבוה יותר מהמחיר שמצוין על השלט. משקלן של אריזות גדולות הוא כ-81 גרם (ולעתים כ-75 גרם) ומשקלן של אריזות קטנות הוא כ-51 גרם (ולעתים 47 גרם), כאשר מחיר המאפיין, נכון להגשת התביעה, הינו 62 ₪ לקילו. המשמעות היא שהצרכן משלם עבור קופסה קטנה סך של 3.16 ₪ (62*0.051) ועבור קופסה גדולה סך של 5.022 ₪ (62*0.081). מחירים אלו, כאמור גבוהים מהמחיר המצוין על השלט (2.5/4 ₪).

8. ניתן גם ללמוד מהשלט על הפרה נוספת. מבחינת הרשת, האריזות היחידות שמתומחרות הינן אריזות קשיחות. אריזות הנייר לא מתומחרות וממילא ניתן ללמוד שהרשת אינה מקזזת את משקלן (כפי שאף נראה לקמן באמצעות שקילות רבות שביצע התובע). גם זאת בניגוד לדין.

9. נוסף על כל האמור, נמצאה הפרה נוספת בדמות חיוב גבוה יותר מהמשקל האמיתי. דהיינו, חלק ממשקלי הרשת אינם מכוילים לרעת הלקוח, מה שגורם לחיובי יתר בגין משקל מנופח שאינו המשקל האמיתי של המוצר.

10. בנוסף, נמצא כשל נוסף בחשבוניות. במקרים רבים צוין בחשבונית כמות לחיוב, אולם בפועל הכמות שחויבה הייתה שונה. לא ברור מה מקור הכשל, אולם הוא מכשיל לקוחות להבין את החשבון ואף מטשטש את הפעילות המפרה.

11. בשל מספר הסניפים והיקף המכירות של הרשת – הנתבעות גורפות מכך סכומים משמעותיים מבלי זכות שבדין.

12. מדובר בהתנהלות פסולה שמנוגדת לדין, ומהווה הפרה של הוראות דין רבות, ובכלל זאת הפרת סעיף 17ב לחוק הגנת הצרכן, השתמ"א-1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן"); הטעיה צרכנית בניגוד לסעיף 2 לחוק הגנת הצרכן; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת סעיף 20(ב) לחוק המכר, התשכ"ח-1968; הפרות חוזיות; הפרת חובה חקוקה ועוד, הכל כפי שיפורט להלן.

ב. הצדדים

13. התובע הוא עו"ד בהשכלתו. הוא נוהג לרכוש מעת לעת מוצרים שונים בסניפי הרשת. יצוין שהתובע משמש תובע ייצוגי בת.צ. 57594-12-24 ובת.צ. 44394-08-25 שעניינם גם בעילת אי קיזוז משקל האריזות. עוד יצוין שהח"מ, ב"כ התובע, ייצג ומייצג בהליכים שמעלים סוגיה דומה, לרבות: ת"צ 33231-03-20; ת"צ 40308-01-22; ת"צ 52788-12-22; ת"צ 56534-05-23; ת"צ 40646-05-23; ת"צ 13361-06-23; ת"צ 45095-07-23 ועוד.

14. הנתבעות הינן חברות פרטיות (למעט נתבעת 1 שהינה עוסק מורשה) המפעילות את רשת "חלום יעקב" – רשת מאפים, המונה, נכון להגשת התביעה, 9 סניפים, הפרוסים בערי המרכז. ר' להלן מתוך אתר האינטרנט של הרשת:

העסק המשפחתי שלנו הוקם בשנת 1986, כשיעקב טלבי פתח את הקונדיטוריה הראשונה שלו ברחוב פופל בראשון לציון. עם פתיחת השערים לקהל הרחב, יעקב התלבט האם לרכוש מוצרי אפייה מוכנים או להתחיל לייצר מאפים וקינוחים לגמרי בעצמו. מהר מאוד החליט לא לוותר על החלום ועל האותנטיות, ועבד ימים כלילות כדי להבטיח ללקוחות הקונדיטוריה מוצרים טריים תוצרת בית.

ימים העידו כי עבודתו הקשה של יעקב והקשר האישי שנרקם עם לקוחותיו השתלמו, והביקוש בקרב הקהל השכונתי הלך וגבר. עבודת היד הנהדרת והטעמים שהזכירו לכולם את הבית קנו לעצמם שם בקרב מאפיות רבות, ויצרו ביקוש רחב למוצריו בקרב השיווק סטונאי. למרות ההצלחה המהירה, יעקב לא ידע מנוח ולא הסכים שהתרחבות העסק תבוא על חשבון המפגש האישי והיום יומי עם לקוחותיו, שהפכו לחלק בלתי נפרד מזהותו של חלום יעקב. לאחר שנים של עשייה ועם הצטרפות בניו לעסק המשפחתי, נפתחה בפני יעקב ההזדמנות להפיץ את הניחוחות והטעמים המיוחדים לקהלים נוספים.

ומאז, הכל היסטוריה...

לאורך השנים נפתחו 6 סניפים נוספים ברחבי הארץ שמנוהלים כיום על ידי יעקב ובני משפחתו, אשר ממשיכים בפועלו. מאז ועד היום, החלום של יעקב מתגשם בכל יום מחדש בכל אחד מסניפינו ברחבי הארץ.

ומה עם יעקב? אפשר להגיד שהיום יותר מתמיד הוא מרגיש שלם. החלום שלו התגשם!

• תצלום סניפים של הרשת מאתר האינטרנט מצ"ב כנספח 2.

15. עוד בטרם נציג את העובדות, נפרט להלן את הוראות הדין ואת המסגרת הנורמטיבית בסוגיית קיזוז משקל אריזה.

ג. מסגרת נורמטיבית – החובה לקזז משקל אריזה והאיסור לגבות עבור אריזה מחיר שנגזר ממחיר המוצר הנרכש

16. סי' 2(א) לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הצרכן) קובע כי:

"לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה: (1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות; (2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;

17. סעיף 17ב לחוק הגנת הצרכן קובע כי:

(א) עוסק המציע, המציג או המוכר טובין לצרכן יציג על גביהם או על גבי אריזתם את מחירים הכולל.

(ב) הצגת המחיר כאמור בסעיף קטן (א) תהיה -

(1) של המחיר הכולל בלבד, ורק במטבע ישראלי;

(2) במקום הנראה לעין, בספרות ברורות וקריאות.

(ג) הוראות סעיפים קטנים (א) ו- (ב) יחולו גם על טובין המוצגים על ידי עוסק לראווה בכל דרך שהיא, באופן הנותן יסוד להניח שהטובין, או טובין הדומים להם, מוצעים על ידי לצרכן למכירה.

(ד) המחיר המחייב של טובין יהיה המחיר שהוצג עליהם בהתאם להוראות סעיף זה, אף אם מחירים בקופה גבוה מהמחיר האמור.

(ה) השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע סוגי טובין שלגביהם תהיה חובה להציג, נוסף על המחיר הכולל או במקומו, את המחיר ליחידת מידה, משקל או נפח, הכל כפי שיקבע.

18. המחיר הכולל מוגדר בס' 17א לחוק הגנת הצרכן, בהאי לישנא:

בפרק זה, "המחיר הכולל" - מחיר הכולל את סך כל התשלומים בעבור נכס או שירות ואת סך כל המסים החלים עליהם או על מכירתם והנגבים על ידי עוסק, לרבות -

(1) מס ערך מוסף, אגרות או תשלומי חובה;

(2) כל תשלום אחר הנלווה לרכישת אותו נכס או שירות, בלי שניתנת לצרכן אפשרות מעשית לוותר עליו במסגרת העסקה.

19. ביום 25.12.2012 הוציא הממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר חוגן הנחיות באשר ל"מוצר הנארז בבית העסק". מפאת חשיבותו, נביאם כלשונן:

מקום בו המוצר האמור לעיל, נארז באריזה בבית העסק לפני מסירתו לצרכן, תחול ההנחיה הבאה -

1. בכל מקרה, על העוסק להניח את האריזה על גבי המשקל, לאפס את המשקל ורק אז להניח את המוצר בכמות שביקש הצרכן. איפוס המשקל מחויב בין אם העוסק גובה תשלום עבור האריזה ובין אם לאו.

2. אם העוסק גובה תשלום עבור האריזה עליו להציג לצרכן את מחירה.

3. הצגת המחיר תהיה על האריזה ואם האריזה מוצבת מאחורי דלפק רחוק מעין הצרכן, על העוסק להעמיד שלט בסמוך למקום מסירת המוצר ללקוח, המגלה לצרכן מהו מחיר האריזה.

4. מחיר האריזה יהיה מחיר רגיל כגון, 20 אג' ולא אחוז מסוים ממשקל המוצר.

5. המחיר חסופי המודבק על המוצר יהיה מחיר הכולל את מחיר האריזה, תוך פירוט מה מתוך המחיר הכולל הוא מחיר המוצר ומהו מחיר האריזה.

הפרת ההנחיה כאמור לעיל, מהווה עבירה של אי הצגת מחיר של האריזה בניגוד לסעיף 17ב כן עבירה של הטעיה בניגוד לאמור בסעיף 2 לחוק.

• הנחיות הממונה על הרשות להגנת הצרכן מ- 25.12.2012 – "מוצר הנארז בבית העסק", מצ"ב כנספח 3.

20. בהתאם למקובץ, נמצאנו למדים כי:

20.1 בעת מכירת מוצר הנארז בבית העסק, על העוסק מוטלת חובה להניח אריזה, לאפס את המשקל ורק אז להניח את המוצר.

20.2 אם העוסק מעוניין לגבות תשלום עבור האריזה עליו להציג בפני הצרכן את מחירה (על האריזה עצמה או בשלט בסמוך למקום מסירת המוצר).

20.3 מחיר האריזה יהיה קבוע מראש ולא כנגזרת ממחיר המוצר הנרכש.

20.4. המחיר הסופי המודבק על המוצר יהיה מחיר הכולל את מחיר האריזה, תוך פירוט מה מתוך המחיר הכולל הוא מחיר המוצר ומהו מחיר האריזה.

21. ואכן, בתי המשפט פסקו – לא פעם וגם לא פעמיים – כי חל איסור לחשב את מחירי דברי המאכל הארוזים, על פי המשקל הכולל גם את האריזות, במכפלת המחיר ליחידת משקל של דבר המאכל, יהא משקל האריזה אשר יהא. ר' שורה של הליכים לדוג':

21.1. ת"צ (מחוזי ב"ש) 44841-08-16 רותם צור נ' א.מ. יוסף תבל מרכז אירועים בע"מ (נבו 12.05.2020) (להלן – עניין תבל): "לענייננו, סבורני, על רקע האמור, כי יש לפרש את הוראות סעיף 17ב לחוק הגנת הצרכן, המחייבות עוסק בהצגת מחיר כולל בגין טובין שהוא מוכר, כאוסרות על המשיבה, לחשב את מחירי דברי המאכל הארוזים, על פי המשקל הכולל גם את האריזות, במכפלת המחיר ליחידת משקל של דבר המאכל. אין כמובן מניעה, כי המשיבה תגבה תשלום עבור האריזות, אלא שאז, מחיר האריזות צריך להיות נקוב מראש, וכמובן, אין לקבל, כי יהא תלוי במחיר המאכל שייארז באריזה."

21.2. ת"צ 67528-11-18 ברק נ' יינות ביתן בע"מ ואח' (נבו 11.4.2023): "בכל הנוגע לחיוב צרכנים ללא ידיעתם בתוספת מחיר בגין אריזות ניילון במכירת מוצרים/פיצוחים טבעיים, אני סבור כי למרות משקלה הנמוך של שקית ניילון עד 2 גרם, גם במקרה זה חובה על המשיבה לקזז את משקל שקית הניילון ממשקל המוצר הטבעי הארוז ובהתאם לחשב את מחירו כפי שהוצג לצרכן. אני סבור, כי על אף שמדובר במספר גרמים בודדים שלא הפחיתה המשיבה בגין משקל שקית הניילון, עדיין נוכח הוראות חוק הגנת הצרכן והנחיות הממונה, כאשר מדובר בהפרה רחבה של איסור הטעיה של הצרכן ואי הצגת מחירו הכולל של המוצר לרבות האריזה, שכן המשיבה מציגה מחירים שבפועל אינם כוללים את התוספת הנגבית מהצרכן בקופה עקב הוספת משקל האריזה למשקל מוצרי המזון, אין מדובר בעניין זניח או בזוטי דברים. ראוי גם לציין מבחינת המשיבה, קזוז זה ניתן לביצוע באמצעות המשקלים החדשים, ללא כל הכבדה, בדומה לקזוז של משקל שקיות הנייר, וכי המשיבה עצמה הודיעה בסיכומיה, אומנם מבלי לגרוע מטענותיה, כי לאחר הדיון שהתקיים ביום 13.7.22 החליטה לפנים משורת הדין ומבלי לגרוע מטענותיה להפחית 2 גרם ממשקל פיצוחים הנארזים בשקית ניילון."

21.3. ת"צ 58615-10-18 יגאל שמואלי נ' יינות ביתן ואח' – בהליך זה הוגשה עמדת המאסדר – הרשות להגנת הצרכן – ביחס לקיזוז משקל אריזות מתחת ל-10 גרם, כדוגמת שקיות הנייר בהן מוכרת הרשת מאפים: "אשר לשאלת בית המשפט, "האם משקל אריזות ניילון או נייר המשמשות לממכר מאפים או פיצוחים עד 10 גרם (משקל האריזה) אמור להיות מקוזז או איזה משקל אריזות ניילון או נייר מקסימלי צריך להיות מקוזז, עמדת הרשות היא כי על העוסק לקזז את משקל האריזה גם אם אינו עולה על 10 גרם."

• עמדת הרשות להגנת הצרכן מת"צ 58615-10-18 מצ"ב כנספח 4.

22. מן הראוי להזכיר גם את ס' 20 (ב) לחוק המכר, תשכ"ח-1968 (להלן – חוק המכר) הקובע כי: "נקבע המחיר לפי משקל, יחושב לפי המשקל הנקי".

23. בעניין תבל נקבע ביחס לכך כי: "הדברים לעיל מתיישבים גם עם סעיף 20 לחוק המכר הקובע כי יש לחייב את הלקוח בהתאם למשקל נטו של דבר המאכל: "נקבע מחיר לפי משקל, יחושב לפי המשקל הנקי".

24. סיכומו של עניין, נמצאנו למדים כי חיוב הצרכן לשלם עבור משקל האריזות לפי תעריף המוצר – איננו חוקי.

25. כפי שיפורט לקמן, הרשת מפרה את הוראות הדין. עליה לחדול מהתנהלותה המפרה ולפצות את הקבוצה בגין העוולות שבוצעו (ומבוצעות גם בימים אלה).

ד. העובדות הצריכות לעניין

26. כאמור, התובע רוכש מפעם לפעם מוצרים שונים מסניפי הרשת.
27. ב-24.9.2024 ביקר התובע בסניף הרשת ברמת-גן. הוא רכש מאפים בתוך אריזת נייר. התובע מכיר את החובה לבצע קיזוז של אריזות מוצרים שקילים. לכן, הוא ביקש לבחון האם קיזוז משקל אריזת הנייר. בשקילות שערך בביתו, התברר שמשקל השקית לא קיזוז.

• חשבונית רכישה מיום 24.9.2024 בסניף רמת-גן, מצ"ב כנספח 5.

28. התובע ערך שקילה של המוצר שרכש במשקל דיגיטלי שקיים ברשותו. התובע שקל את המאפים יחד עם השקית, בדיוק כפי שנשקלו בסניף. לאחר מכן, הוציא התובע את המאפים מהשקית ושקל את השקית לבדה ואת המאפים לבדם. תוצאות השקילה כדלקמן:

28.1. המאפה כולל השקית – 116.5 גרם.

28.2. מאפה בלבד – 111 גרם.

28.3. שקית – 5.3 גרם.

29. תוצאות השקילות מלמדות שהנתבעת 1 אינה מקזזת את משקל השקית. התוצאה היא שהתובע שילם סך של 0.28 ₪ עבור משקל השקית (שמשקלה עמד על 5.3 גרם) וזאת לפי תעריף המוצר עצמו, שנמכר ב-53 ₪ לקילו (0.28 = 0.0053 x 53).

• תיעוד שקילות רכישה מיום 24.9.2024 בסניף רמת-גן מצ"ב כנספח 6.

30. חשוב לציין כי על החשבונית צוין כאילו התובע חויב לשלם עבור 120 גרם, אולם המחיר הסופי לתשלום היה 6.10 ₪, כך שהתובע חויב לשלם עבור 116 גרם (בדיוק כפי שנשקל על-ידי התובע).

31. לאור הממצאים, ביקש התובע לבחון האם מדובר בהפרה שיטתית של הרשת. התובע ביצע רכישות נוספות ביתר סניפי הרשת. המסקנות שעלו הינן כדלקמן:

31.1. הרשת אינה מקזזת את משקלי שקיות הנייר.

31.2. הרשת אינה מקזזת את משקל האריזות הקשיחות.

31.3. בחלק מהסניפים תלוי שלט ובו מחירון אריזות קשיחות (2.5/4 ₪), אלא שהחויב בפועל עבור האריזות הקשיחות גבוה יותר.

31.4. נמצאו הטעויות בחשבונית בנוגע לכמות לחיוב. במקרים רבים צוינה כמות שונה מהכמות שחויבה.

32. לחלן יפורטו הדברים.

1.ד. רכישות מס' 2-3 – 6.1.2025 – סניף ראשון לציון (הנחשול 30)

33. ביום 6.1.2025 ביצע התובע שתי רכישות בסניף ראשון לציון (רחוב הנחשול 30). גם במקרה זה, המוצרים נשקלו יחד עם השקית והתובע חויב לשלם גם עבור משקלן, לפי תעריף המאפים שרכש.

34. להלן נציג את הנתונים ברכישות אלו:

מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המאפים	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות (קבלה ושקילות)
59 ₪	180 גרם	163.2 גרם	10.6 גרם (שקית גדולה)	0.62 ₪ (0.0106 x 59)	נספח 7
59 ₪	130 גרם	123 גרם	4.8 גרם (שקית קטנה)	0.29 ₪ (0.005 x 59)	נספח 8

35. יצוין כי מתוצאת השקילות ניתן להיווכח שהתובע שילם אפילו יותר מהמשקל האמיתי של המאפים כולל השקית, כלומר המשקל בסניף סוטה כלפי מעלה, מה שמקים עילת תביעה נוספת.

36. כן יצוין שבסניף זה היו תלוי שלט בנוסח האמור לעיל. כאמור לעיל, שלט זה אינו עומד בהוראות הדין ומעבר לכך – הרשת אינה פועלת לפיו.

- צילום שלט בסניף ראשון לציון (הנחשול מיום 6.1.2025) מצ"ב כנספח 9.

2.ד. רכישות מס' 4-5 – 13.1.2025 – סניף פתח-תקוה

37. ביום 13.1.2025 ביצע התובע שתי רכישות בסניף פתח-תקוה. גם במקרה זה, המוצרים נשקלו יחד עם השקיות והתובע חויב לשלם גם עבור משקלן, לפי תעריף המאפים שרכש.

38. להלן נציג את הנתונים ברכישות אלו:

מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצרים	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות (קבלה ושקילות)
59 ₪	185 גרם	171 גרם	10.6 גרם	0.62 ₪ (0.0106 x 59)	נספח 10
125 ₪ (אוזני חמץ)	70 גרם	65.6 גרם	4.5 גרם	0.56 ₪ (0.0045 x 125)	נספח 11

39. חשוב לציין כי על החשבונית ברכישה הראשונה (שקית גדולה) צוין כאילו התובע חויב לשלם עבור 190 גרם, אולם החיוב בוצע לפי 185 גרם (עדיין משקל גבוה מהמשקל האמיתי של המאפים כולל השקית, מה שמקים עילה נוספת). ניתן ללמוד זאת מהמחיר הסופי לתשלום – 10.91 ₪ (59*0.185).

40. יצוין גם שבסניף זה היה תלוי שלט עם מחירון אריזות קשיחות.

- צילום שלט סניף פתח תקוה מצ"ב כנספח 12.

3.ד. רכישות מס' 6-7 – 13.1.2025 – סניף רמלה

41. ביום 13.1.2025 ביצע התובע שתי רכישות בסניף רמלה. גם במקרה זה, המוצרים נשקלו יחד עם השקיות והתובע חויב לשלם גם עבור משקלן, לפי תעריף המאפים שרכש.

42. להלן נציג את הנתונים ברכישות אלו:

מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצרים	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות (קבלה ושקילות)
59 ₪	110 גרם	103 גרם	4.5 גרם	0.26 ₪ (0.0045×59)	נספח 13
125 ₪ (אוזני המן)	90 גרם	84.3 גרם	4.6 גרם	0.57 ₪ (0.0046×125)	נספח 14

43. חשוב לציין כי ברכישה הראשונה התובע חויב עבור משקל גבוה יותר מהמשקל של המאפים כולל האריזה, כך שהמשקל סוטה למעלה לרעת הלקוח.

4.ד. רכישות מס' 8-9 – 21.1.2025 – סניף פתח-תקוה

44. ביום 21.1.2025 ביצע התובע שתי רכישות בסניף פתח-תקוה. גם במקרה זה, המוצרים נשקלו יחד עם השקית והתובע חויב לשלם גם עבור משקלה, לפי תעריף המאפים שרכש.

45. להלן נציג את הנתונים ברכישות אלו:

מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצרים	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות (קבלה ושקילות)
59 ₪	לא צוין	109 גרם	4.8 גרם	0.28 ₪ (0.0048×59)	נספח 15
59 ₪	145 גרם	139 גרם	10.5 גרם	0.61 ₪ (0.0105×59)	נספח 16

46. מעבר להפרות הנ"ל, ברכישות הללו נפלו כשלים נוספים כדלקמן:

46.1. ברכישה הראשונה התובע חויב לשלם 9.6 ₪, אולם בחשבונית לא פורט משקל המוצר ומחיר לקילו, אלא מחיר כללי בלבד. לאחר שקילה שביצע התובע, התברר שהוא חויב לשלם מספר שקלים מעבר למחיר שהיה אמור לשלם לו היו שוקלים את המוצר ($59 \times 0.109 = 6.43$).

46.2. ברכישה השנייה צוין בחשבונית כאילו בוצע חיוב לפי 140 גרם, אולם בפועל בוצע חיוב לפי 145 גרם. ניתן ללמוד זאת מהמחיר לתשלום ($59 \times 0.145 = 8.55$).

5.ד. רכישות מס' 10-11 – 17.2.2025 – סניף מודיעין (דם המכבים)

47. ביום 17.2.2025 ביצע התובע שתי רכישות בסניף מודיעין (רחוב דם המכבים).
48. גם במקרה זה, המוצרים נשקלו יחד עם השקית והתובע חויב לשלם גם עבור משקלה, לפי תעריף המאפים שרכש.
49. להלן נציג את הנתונים ברכישות אלו:

מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצרים	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות (קבלה ושקילות)
62 ₪	185 גרם	176 גרם	8.8 גרם	0.54 ₪ (0.0088 x 62)	נספח 17
62 ₪	105 גרם	100 גרם	4.5 גרם	0.27 ₪ (0.0045 x 62)	נספח 18

50. גם ברכישות אלו נמצאו הטעויות. ברכישה הראשונה צוין שבוצע חיוב לפי 190 גרם, אולם בפועל בוצע חיוב לפי 185 גרם. ברכישה השנייה צוין שחויב 100 גרם, אולם בפועל בוצע חיוב לפי 105 גרם. ניתן ללמוד זאת מהמחיר לתשלום.

6.ד. רכישות מס' 12 – 17.2.2025 – סניף מודיעין (לאה אמנו)

51. ביום 17.2.2025 ביצע התובע רכישות בסניף הרשת במודיעין (רחוב לאה אמנו).
52. גם במקרה זה, המוצרים נשקלו עם השקית והתובע חויב לשלם גם עבור משקלה, לפי תעריף המאפים.
53. להלן נציג את הנתונים ברכישות אלו:

מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המוצרים	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות (קבלה ושקילות)
62 ₪	170 גרם	163 גרם	8.9 גרם	0.54 ₪ (0.0089 x 62)	נספח 19

7.ד. רכישות מס' 13 – 20.2.2025 – סניף רמת-גן

54. ביום 20.2.2025 ביצע התובע רכישות בסניף הרשת ברמת-גן.
55. גם במקרה זה, המוצרים נשקלו עם השקית והתובע חויב לשלם גם עבור משקלה, לפי תעריף המאפים.
56. להלן נציג את הנתונים ברכישות אלו:

מחיר המוצר (לקילו)	המשקל בו חויב התובע	משקל המאפים	משקל השקית	המחיר ששולם עבור השקית (הנזק)	אסמכתאות (קבלה ושקילות)
62 ₪	160 גרם	142 גרם	9.6 גרם	0.59 ₪ (0.0096 x 62)	נספח 20

57. יצוין כי התובע חויב לשלם עבור 160 גרם, אולם מהשקילות שביצע התובע עלה שמשקל המוצר ברוטו (כולל האריזה) הינו 151.8 גרם, כך שגם אילו היה מבוצע קיזוז אריזה, עדיין בוצע חיוב לפי משקל גבוה יותר מהמשקל האמיתי, מה שמלמד על סטייה ניכרת במשקל לרעת הצרכן, מה שמקים עילת תביעה נוספת.

8.ד. רכישות מס' 13-14 – 28.4.2025 – סניף ראשל"צ (הנחשול 30)

58. ביום 28.4.2025 ביצע התובע שתי רכישות בסניף בראשון לציון (רחוב הנחשול).
59. התובע רכש מאפים, הן בשקית והן באריזת קרטון. גם במקרה זה, המוצרים נשקלו עם האריזה והתובע חויב לשלם גם עבור משקלן, לפי תעריף המאפים.
60. כזכור, בסניף זה היה שלט ובו צוין כי מחיר אריזה קשיחה גדולה הינו 4 ₪ (נספח 9 לעיל). אלא שלפי משקל האריזה והמחיר לקילו, ברור שהצרכן משלם יותר. משקל האריזה במקרה זה הוא 75 גרם. במכפלת מחיר לקילו (62 ₪), יוצא שעלות אריזה היא 4.65 ₪. כלומר, בכל רכישת אריזת קרטון מסוג זה, צרכן משלם 0.65 אגורות מעבר למה שהודע לו.
61. להלן נציג את הנתונים ברכישה זו:

מחיר המוצר (לקילו)	המשקל בו חויב התובע	משקל המאפים	משקל האריזה	המחיר ששילם התובע עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות (קבלה ושקילות)
62 ₪	130 גרם	122.8 גרם	8.8 גרם (שקית)	0.54 ₪ (0.088 x 62)	נספח 21
62 ₪	330 גרם	242 גרם	74.4 גרם (קרטון)	4.65 ₪ (0.075 x 62) בהפחתת עלות של 4 ₪ לאריזה (כפי שצוין בשלט) הנזק הוא 0.65 ₪	נספח 22

62. יצוין כי גם במקרה זה, המשקל בסניף לא היה מכויל לרעת הצרכן. ברכישה השנייה התובע חויב לשלם עבור 330 גרם, בעוד שמשקל המוצר ברוטו היה 317 גרם, דהיינו ללא קשר לחיוב בגין משקל האריזה, התובע שילם סך של 0.8 ₪ (0.013*62) ביתר, מה שמקים עילה נוספת.

9.ד. רכישות מס' 15 – 12.8.2025 – סניף רמת-גן

63. ביום 12.8.2025 ביצע התובע רכישות בסניף הרשת ברמת-גן.
64. גם במקרה זה, המוצרים נשקלו עם אריזת הקרטון והתובע חויב לשלם גם עבור משקלה, לפי תעריף המאפים.
65. להלן נציג את הנתונים ברכישה זו:

מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המאפים	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות (קבלה ושקילות)
62 ₪	290 גרם	237 גרם	51 גרם	3.16 ₪ (0.051 x 62)	נספח 23

10.ד. רכישות מס' 16-18 – 1.9.2025 – סניף ראשל"צ (פופל 9)

64. ביום 1.9.2025 ביצע התובע שלוש רכישות בסניף בראשון לציון (רחוב פופל 9).

67. התובע רכש מאפים, הן בשקית קטנה, הן בשקית גדולה והן באריזת קרטון קטנה. גם במקרה זה, המוצרים נשקלו עם השקית והתובע חויב לשלם גם עבור משקלה, לפי תעריף המאפים. להלן נציג את הנתונים ברכישה זו:

מחיר המוצר (לקילו)	המשקל לחיוב	משקל המאפים	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות (קבלה ושקילות)
62 ₪	115 גרם	110.5 גרם	5 גרם (שקית קטנה)	0.31 ₪ (0.005 x 62)	נספח 24
62 ₪	95 גרם	88.7 גרם	8.6 גרם (שקית גדולה)	0.53 ₪ (0.086 x 62)	נספח 25
62 ₪	300 גרם	249.6 גרם	51.4 גרם (קרטון)	3.16 ₪ (0.051 x 62)	נספח 26

68. יוער כי גם ברכישות אלו נמצאו נתונים לא מדויקים בחשבונית, כפי שיפורט:

68.1. ברכישה של השקית הקטנה צוין בחשבונית כי בוצע חיוב לפי 120 גרם, אולם בפועל בוצע חיוב לפי 115 גרם (115*62 = 7.13 ₪).

68.2. ברכישה של השקית הגדולה צוין בחשבונית חיוב לפי 90 גרם, אולם החיוב בפועל נעשה לפי 95 גרם (95*62=5.89).

11.ד. רכישה מס' 19 – 15.9.2025 – סניף רמת-גן

69. ביום 15.9.2025 ביצע התובע שתי רכישות בסניף הרשת ברמת-גן.

70. גם במקרה זה, המוצרים נשקלו עם האריזה והתובע חויב לשלם גם עבור משקלה, לפי תעריף המאפים. להלן נציג את הנתונים ברכישה זו:

מחיר המוצר (לקילו)	המשקל בו חויב התובע	משקל המאפים	משקל האריזה	המחיר ששולם עבור השקית (הנזק)	אסמכתאות (קבלה ושקילות)
62 ₪	100 גרם	92.6 גרם	4.8 גרם (שקית קטנה)	0.29 ₪ (0.0048 x 62)	נספח 27

62 נ"מ	270 גרם	231.7 גרם	47 גרם (קרטון)	2.91 נ"מ (0.047×62)	נספח 28
--------	---------	-----------	----------------	--------------------------------	---------

12.ד. רכישות מס' 20-22 – 16.9.2025 – סניף אור יהודה

71. ביום 16.9.2025 ביצע התובע שלוש רכישות בסניף באור יהודה.
72. התובע רכש מאפים, הן בשקית קטנה, הן בשקית גדולה והן באריזת קרטון גדולה. גם במקרה זה, המוצרים נשקלו עם השקית והתובע חויב לשלם גם עבור משקלה, לפי תעריף המאפים.
73. יוער כי בסניף היה שלט עם מחירי אריזות קשיחות – 2.5 / 4 נ"מ.

• תצלום השלט מסניף אור יהודה מצ"ב כנספח 29.

74. להלן נציג את הנתונים ברכישה זו:

מחיר המוצר (לקילו)	המשקל בו חויב התובע	משקל המאפים	משקל האריזה	המחיר ששילם התובע עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות (קבלה ושקילות)
62 נ"מ	105 גרם	100 גרם	4.7 גרם (שקית קטנה)	0.29 נ"מ (0.0047×62)	נספח 30
62 נ"מ	105 גרם	93.2 גרם	8.7 גרם (שקית גדולה)	0.53 נ"מ (0.087×62)	נספח 31
62 נ"מ	390 גרם	306.3 גרם	81.8 גרם (קרטון)	5.07 נ"מ (0.0818×62) בהפחתת עלות של 4 נ"מ לאריזה (כפי שצוין בשלט) הנזק הוא 1.07 נ"מ	נספח 32

75. גם ברכישות אלו נמצאו נתונים לא מדויקים בחשבונית, כפי שיפורט:

75.1. ברכישה של השקית הקטנה צוין בחשבונית כי בוצע חיוב לפי 100 גרם, אולם בפועל בוצע חיוב לפי 105 גרם ($62 \times 0.105 = 6.51$ נ"מ).

75.2. ברכישה של השקית הגדולה צוין בחשבונית חיוב לפי 100 גרם, אולם החיוב בפועל נעשה לפי 105 גרם ($62 \times 0.105 = 6.51$ נ"מ), כאשר בפועל משקל ברוטו של המוצר היה 102 גרם, דהיינו התובע שילם ביתר עבור עוד 3 גרם, מה שמקים עילת תביעה נוספת.

13.ד. רכישות מס' 23-25 – 22.10.2025 – סניף ראשון לציון (נרקיסים)

76. ביום 22.10.2025 ביצע התובע שלוש רכישות בסניף בראשון לציון (נרקיסים).
77. התובע רכש מאפים, הן בשקית קטנה, הן בשקית גדולה והן באריזת קרטון. גם במקרה זה, המוצרים נשקלו עם השקית והתובע חויב לשלם גם עבור משקלה, לפי תעריף המאפים.

78. להלן נציג את הנתונים ברכישה זו:

מחיר המוצר (לקילו)	המשקל בו חויב התובע	משקל המאפים	משקל האריזה	המחיר ששילם התובע עבור האריזה (הנזק)	אסמכתאות (קבלה ושקילות)
62 ₪	155 גרם	148.4 גרם	4.7 גרם (שקית קטנה)	0.29 ₪ (0.0047 x 62)	נספח 33
62 ₪	120 גרם	110 גרם	8 גרם (שקית גדולה)	0.49 ₪ (0.008 x 62)	נספח 34
62 ₪	430 גרם	347.7 גרם	82.4 גרם (קרטון)	5.1 ₪ (0.0824 x 62)	נספח 35

79. גם בחלק מרכישות אלו נמצאו נתונים לא מדויקים בחשבונית. ברכישה של השקית הקטנה צוין בחשבונית כי בוצע חיוב לפי 160 גרם, אולם בפועל בוצע חיוב לפי 155 גרם ($62 \times 0.155 = 9.61$ ₪), כאשר בפועל משקל ברוטו של המוצר היה 153 גרם, דהיינו התובע שילם ביתר עבור עוד 2 גרם, מה שמקים עילת תביעה נוספת.

14.ד. סיכום הפרק העובדתי

80. ראינו, אפוא, שבכל המקרים, התובע חויב לשלם עבור משקל האריזות לפי תעריף המוצר עצמו. מדובר בהתנהלות שיטתית וגורפת של הרשת. אין ולא יכול להיות חולק על כך.

81. התובע ביצע 25 רכישות (!!) במספר רב של מועדים שונים לאורך תקופה ארוכה, בכל סניפי הרשת. בכל הרכישות הוא חויב לשלם שלא כדין עבור משקל אריזות, סך של 25.35 ₪.

82. בנוסף להיקף הראיות שמלמד על ההפרה, גם המחירון שתלוי בחלק מהסניפים מלמד שהרשת אינה נוהגת לבצע קיזוז של השקיות, שכן השקיות לא מתומחרות בניגוד לקופסאות. כן יצוין שגם תמחור הקופסאות אינו תואם את המציאות. בפועל, הצרכן משלם עבור האריזות מעבר לסכום שמצוין בשלט שתלוי רק בחלק קטן מהסניפים.

83. בשולי פרק זה, אך לא בשולי חשיבותו נציג דוגמאות מרשתות אחרות בהן כן מבוצע קיזוז של השקיות בהן נמכרים מאפים:

ה. הצורך בתובענה ייצוגית

84. בעבור התובע, ויתר הצרכנים מדובר ב"כסף קטן" בכל קנייה. לעומת זאת, הרשת גורפת מכך סכומים משמעותיים. במקרה דנן, מדובר בהתנהלות שלא בתום לב, המכונה בשפת העם "שיטת מצליח". התנהלות, שבין היתר, לצורך מיגורה נוצר חוק תובענות ייצוגיות כאמור בס' 1 לחוק זה:

"מטרתו של חוק זה לקבוע כללים אחידים לענין הגשה וניהול של תובענות ייצוגיות, לשם שיפור ההגנה על זכויות, ובכך לקדם בפרט את אלה:

- (1) מימוש זכות הגישה לבית המשפט, לרבות לסוגי אוכלוסיה המתקשים לפנות לבית המשפט כיחידים;
- (2) אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו;
- (3) מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין;
- (4) ניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות."

85. להכרה בחשש של בית המשפט מדרך פעולה זו, המכונה "שיטת מצליח", ראה ת"א (ב"ש) 3202-09 דור-אלון אנרגיה בישראל בע"מ נ' יצחק דהן (פורסם בנבו) [12.09.2011]. כאמור, חלק ממטרות המחוקק הינן החשש לניצול הצרכנים וחיוזוק יכולתם להתמודד עם תופעת "שיטת מצליח". לעניין זה ניתן לראות גם בת"ק (י-ם) 3375/09 רפאל נ' סלקום (פורסם בנבו, 20.08.09):

"חוק הגנת הצרכן מכיל סעיפים רבים המתאימים למקרה הרגיל והנדוש של אזרח מן השורה העומד מול עסק מסחרי וברור לכולנו כי אין מדובר בצדדים זהים בכוחם ויכולותיהם... מטבע הדברים רוב העסקות הצרכניות הן בסכום שאיננו גבוה. לא רק זאת אלא שהטירחה וכאב הראש אינם שווים לציבור להתעסק עימם. המציאות הראתה שהציבור פשוט העדיף פעמים רבות לוותר על זכויותיו מאשר לנסות למצותן. מאידך גיסא, לצד השני (בתי העסקים) הייתה מוטיבציה רבה הרבה יותר להילחם על כיסם משום שהם תלויים בכך.

יתירה מכך, גם אם זכה הצרכן במשפטו, הרי לא יכל להוכיח נזק משמעותי. ממילא היו הפיצויים נמוכים ולא תאמו את מידת המאמץ וההשקעה שנדרשו ממנו. אשר לכן למרות

שבתאיוריה היו לצרכן אפשרויות לפיצוי על נזקין, למעשה לא עשה בהם הציבור שימוש מספיק. יצא כי פעמים רבות השתלם לספקים ולמשווקים להפר את חוקי הגנת הצרכן, בבחינת "שיטת מצליח". אם יתבע הצרכן, הרי יקבל את מה שיגיע לו ואולי מעט יותר. אך אם לא יתבע (המקרה הרגיל) הרי יד החברה על העליונה. כלכלית לכן השתלם לעיתים להפר את חוקי הגנת הצרכן, וזאת לא ניתן היה לקבל".

ו. עילות התביעה של התובע ושל הקבוצה

1. הפרת ס' 2 לחוק הגנת הצרכן - הטעיה

86. ס' 2(א) לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הצרכן) קובע כי:

"לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחדל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן - הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה:
(1) הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות;
(2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;

87. בדנ"א 5712/01 יוסף ברזני נ' בזק, חברה ישראלית לתקשורת בע"מ, נז (6) 385 (להלן – דנ"א ברזני), קבע בית המשפט מסמרות בחובת הזהירות של העוסק באיסור הטעיה בקובעו כי:

"האיסור איסור הוא על התנהגות, ועוסק עובר על לאו של איסור הטעיה גם אם דבר שהוא עושה – במעשה או במחדל – אך "עלול להטעות" צרכן, קרי גם אם איש לא הוטעה כלל מאותו דבר שעשה. כנדרש מכך, ובהוראת סעיף 23(א)(1) לחוק, עוסק עובר עבירה וצפוי לעונש אם "עשה דבר העלול להטעות צרכן בניגוד להוראות סעיף 2". סטנדרט ההתנהגות הנדרש בהוראת סעיף 2(א) סטנדרד גבוה הוא מן המקובל בהוראות חוק אחרות...

חובה זו שבחוק הגנת הצרכן נועדה כמובן להגן על הצרכן: להבטיח לצרכן כי יקבל מידע אמין על נכס או על שירות המוצעים לו, כדי שיוכל להחליט באורח שקול אם יבצע עסקה ואם לאו. ראו המבוא להצעת חוק הגנת הצרכן, תש"ס-1980, בעמ' 302; השוו ע"א 1304/91 טפחות – בנק משכנתאות לישראל בע"מ נ' ליפרט, בעמ' 326".

88. בענייננו, הרשת מטעה את הצרכנים הן במעשה והן במחדל.

במעשה: בכך שהיא מחייבת את הצרכנים במשקל האריזה כאילו הייתה המוצר עצמו. כמו-כן, הטעיה נוספת ניתן למצוא בתמחור האריזות. הצרכן סבור שהוא משלם עבור האריזות הקשיחות את המחיר המצוין בשלט, אולם בפועל הוא משלם יותר מכך. בנוסף, בחלק מהמקרים בוצע חיוב לפי משקל גבוה יותר מחמשקל ברוטו.

במחדל: בכך שהיא אינה מגלה לצרכנים את המחיר האמיתי של הקופסאות הקשיחות ובכך שהיא איננה מנכה את משקל האריזות.

89. דרך פעולת הרשת הטענה בפועל (ובוודאי עלולה להטעות) את התובע וללא ספק הוטעו עוד צרכנים רבים נוספים שרכשו מהרשת מוצרים שקילים, ובפועל הוטעו כמתואר לעיל.

90. כאן המקום להפנות שוב להנחיות הממונה על הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן מיום 25.12.2012 – "מוצר הנארז בבית העסק" אשר הרשת מפרה אותן באופן גס.

2. הפרת הוראות חוק המכר, תשכ"ח-1968

91. ס' 20 (ב) לחוק המכר, תשכ"ח-1968 (להלן – חוק המכר) קובע כי:

"נקבע המחיר לפי משקל, יחושב לפי המשקל הנקי".

92. מחיר המוצרים מושא התובענה נקבע לפי משקל. אין חולק על כך. זאת ע"פ מחיר קבוע מראש של X ש"ח עבור ק"ג. בהתאם לכך, ועל פי הוראות ס' 20 (ב) לחוק המכר – מחיר המוצרים אמור היה להיות על פי המשקל הנקי, דהיינו **ללא משקל האריזה**. אולם, הרשת מפרה הוראה זו. היא אינה מנכה את משקל האריזות ומחייבת את הצרכן לשלם על משקלה, ועוד במחיר של המוצר עצמו.

3. הפרת ס' 17 לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981

93. בפרק ג' פורטה המסגרת הנורמטיבית בסוגיית קיוזו משקל האריזות. הראנו לעיל כי התנהלות הרשת מהווה הפרה של סעיף 17 לחוק הגנת הצרכן ואין טעם לשוב על הדברים.

4. הפרת חובת תום הלב והחובה לנהוג בדרך מקובלת

94. הרשת שוקלת את המוצרים הנמכרים על ידה עם משקל האריזות. בעת הרכישה היא לא מנכה את משקל האריזות, אלא מחייבת את הצרכן לשלם עבור משקלן במחיר שבו נמכר המוצר עצמו.

95. פעולות אלו מהוות חוסר תום לב במשא ומתן לכריתת חוזה וכן הפרת חובת תום הלב בקיום ההתחייבות. לחלופין, מדובר בהפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת – הכל בניגוד גמור להוראות סעיפים 12(א) ו-39 לחוק החוזים המעגניים את החובה היסודית והבסיסית ביותר והיא: "לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב".

5. עשיית עושר ולא במשפט

96. מקור נוסף לחובת ההשבה המוטלת על הרשת הינו מכוח חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979. סעיף 1 (א) לחוק זה קובע את התנאים להשבה, בהאי לישנא:

"מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות או טובת הנאה אחרת (להלן - הזוכה) שבאו לו מאדם אחר (להלן - המזכה), חייב להשיב למזכה את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית או בלתי סבירה - לשלם לו את שוויה."

97. בד"צ 20/82 אדרס חמרי בנין בע"מ נ' הרלו אנד גו'ס ג.מ.ב.ה, מב (1) 221, נקבעו העקרונות ליישום של דיני עשיית עושר ולא במשפט. בין השאר נאמר שם כך:

"על השופט לפרש את הוראת המחוקק על-פי תכלית החקיקה. התכלית היא, בין השאר, מניעת התעשרות שלא כדין, ועל רקע תכלית זו יש לפרש את הוראתו הכללית של המחוקק. ביסוד תכלית זו עומדת התפיסה, שלה נתן ביטוי הלורד מנספילד (mansfield) בפרשת moses, לפיה יש להורות על השבה, מקום שתחושת המצפון והיושר (ex aequo et bono) מחייבת השבה. "יושר" זה אינו "יושר" טכני. הוא אף אינו עניין סובייקטיבי של השופט. "לא רגש הצדק של השופט האינדיבידואלי קובע אלו הן נסיבות המחייבות השבה על-פי כללי היושר... " (הנשיא זוסמן בע"א 827/76, בעמ' 157), ואין אנו תלויים במה שמ"מ הנשיא השופט זוסמן כינה "צדק פרטיזני", של שופט אינדיבידואלי" (ע"א 280/73, בעמ' 603). אמת המבחן המדריכה אותנו היא תחושת הצדק וההגינות של הציבור הנאור בישראל (ראה ע"א 461/62)"

98. בעניינו, הרשת גבתה מהצרכנים סכום כסף העודף מכפי שהגיע לה על פי דין. סכום זה נתקבל על ידי הרשת בהיעדר זכות שבדין. בהתאם לכך, לתובע עומדת הזכות לקבל את סכום הכסף ששילם מעבר לסכום אותו היה עליו לשלם.

6. הפרת חובה חקוקה

99. ס' 63 לפקודת חנויקין קובע כי:

"(א) מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק – למעט פקודה זו – והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוגו או מטבעו של הנזק שאליו נתכוון החיקוק; אולם אין האדם האחר זכאי בשל ההפרה לתרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התכוון להוציא תרופה זו.

(ב) לענין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או להגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני-אדם בכלל או של בני-אדם מסוג או הגדר שעמם נמנה אותו פלוני."

100. הרשת מפרה מספר רב של חיקוקים, ובכל זאת, חוק הגנת הצרכן, חוק המכר, ועוד, הכל כפי שפורט לעיל בהרחבה.

ז. הנזק

101. כפי שצוין לעיל בהרחבה, התובע סבל נזקי ממון ונזקים שאינם ממוניים.

102. תקנה 2(א)(7) לתקנות קובעת כי בתובענה ייצוגית יש לציין את: "הסכום או השווי המשוערים של תביעותיהם של כל הנמנים עם הקבוצה והאופן שבו חושב או הוערך סכום התביעה; ככל שסבור התובע כי לא ניתן לשער את הסכום או השווי המשוערים כאמור – יפרט הוא את הסיבה לכך".

103. התובע הוכיח לעיל את נזקו האישי, הנובע מגבייה בלתי חוקית בגין משקל אריזות על סך של 25.35 ₪.

104. בענייננו, עסקינן בנזקים ממוניים ולא ממוניים של התובע וחברי הקבוצה אשר סבלו (ועודם סובלים), בין היתר, מנזקים כספיים בגין חיוב יתר שלא כדין.

105. כפי שנאמר, אין בידי התובע את מלוא הנתונים בנוגע לקבוצה ולהיקף המדויק של הנזק, ואין ביכולתו להעריך במדויק אף את נזקו האישי (שכן לתובע אף אין פרטים של כל רכישות העבר שביצע) ואת נזק הקבוצה בכללותה. שאלת היקף הנזק, היא שאלה שעל בית המשפט הנכבד להכריע בה במסגרת הדיון בתביעה עצמה, ועל התובע בשלב הבקשה לאישור כייצוגית להצביע על קיומו של נזק לכאורי (בשונה מהיקפו) (ראה, למשל, ס' 8 לחוק).

106. יחד עם זאת, התובע יכול להעריך כי בשל גודלה של הרשת המונה 9 סניפים והיקף עסקאותיה, ובהתחשב בתדירות העולות אשר מבוצעות יום ביומו, מדובר בסכומים גדולים העולים כדי מיליוני ₪.

107. היות וברשות הרשת קיימים רישומים של כל העסקאות אשר נערכו בינה לבין הצרכנים, וכן נתונים אודות האריזות אותן היא רוכשת, רישומים הניתנים למיון ולסינון בנקל על ידה, שאלת כימות הנזק הספציפי שנגרם לתובע ולכל אחד מחברי הקבוצה תהיה ניתנת לאומדן מקורב יותר רק לאחר קבלת נתונים מהרשת בדבר היקף מכירת המוצרים מושא התובענה. התובע שומר על זכותו להגיש בקשה נפרדת לגילוי מסמכים בנוגע להיקף המוצרים שהרשת מוכרת בהתאם למשקלם.

108. לצורך הערכת הנזק המצרפי המדויק שנגרם לחברי הקבוצה, יש צורך כמובן בקבלת נתונים מהרשת.

ח. הסעדים המבוקשים

1.ז. סעד הצהרתי וצו עשה

109. בית המשפט הנכבד מתבקש ליתן צו הצהרתי כנגד הרשת הקובע כי היא הפרה את חוראות הדין, כפי שפורט לעיל במסגרת בקשה זו.

110. בנוסף, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן צו עשה וצו מניעה המורה לרשת לחדול מהפעולות הבלתי חוקיות ולקיים את חוראות הדין כאמור לעיל, ובכלל זאת להפחית את משקל האריזות ו/או לתמחר אותן בהתאם לדין וכן להודיע על כך לצרכנים בהתאם להוראות הדין בצורה ברורה ומפורשת עם המחיר הנכון.

2.ז. פיצוי כספי

111. התנהלות הרשת מזכה את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בסעדים של השבה, פיצויי הסתמכות ולעיתים אף פיצויי קיום. המלומדים פרידמן וכהן בחוזים כרך א' עמ' 630 כותבים כך :

"במקרים לא מעטים משתקף הנזק שנגרם עקב התנהגות פסולה במשא ומתן בכך שנקשר חוזה בתנאים גרועים עבור הצד הנפגע. כך הדבר כאשר משכנע א' את ב' במרמה לרכוש ממנו במחיר 1000 נכס ששוויו 400 בלבד. ושוב שאלת המפתח היא אם עומד החוזה בעינו. אם בוטל החוזה קודם שבוצע, לא יינזק התובע בפריט זה. אפילו בוצע החוזה, קמה חובת השבה, ועם הגשמתה יתבטל הנזק הנובע מהתשלום המופרז. לעומת זאת, אם יעמוד החוזה בעינו, יוכל התובע לדרוש פיצויים שיבטאו את הנזק שנגרם לו, שבמקרה שלנו, הוא הפרש השווי, כלומר 600."

112. על הפיצויים בגין הפרת חובת תום הלב יש להוסיף פיצוי בגין נזק לא ממוני בשל הפגיעה בנוחות ובאוטונומיה הרצון של התובע ובשל עוגמת נפשו. ס' 13 לחוק החוזים - תרופות קובע כי: **"גרמה הפרת החוזה נזק שאינו נזק ממון, רשאי בית המשפט למסוק פיצויים בעד נזק זה בשיעור שייראה לו בנסיבות הענין."**

113. לקוח שמחליט לבצע קניות ברשת כלשהי, מאמין כמובן שיחויב אך ורק בגין מוצרים שרכש (ולא בגין האריזה). כגודל האמון שניתן בעוסק, כך גדלה בהתאמה תחושת הכעס והעלבון הנלוות לתגלית שהעוסק הסעה ופעל בחוסר תום לב. במקרה דנן התובע התאכזב עד מאוד לגלות שהרשת חייבה אותו בגין משקל האריזה (ו/או מחיר גבוה מהמחיר שהיא ציינה) בכדי לייקר את המוצרים בצורה מלאכותית ולגרוף לכיסה הון עתק.

114. מדובר בפעולה מקוממת אשר מצדיקה את חיוב הרשת בפיצוי הצרכנים רק בגין עוגמת הנפש שנגרמה להם בגין כך ובשל הפגיעה באמון שנתנו הצרכנים ברשת.

115. חישוב הסכומים המגיעים לחברי הקבוצה מצריך בירור ובדיקה של הנתונים המדויקים. כאמור לעיל, נתונים אלו אינם מצויים בידי התובע ואין לו גישה אליהם. במסגרת ההליכים המקדמיים יבקש התובע לקבל לידם נתונים אלו על מנת שניתן יהיה לכמת באופן מדויק את סכום הנזק אשר נגרם לחברי הקבוצה.

116. בנוסף ו/או לחלופין, בית המשפט הנכבד יתבקש להשתמש בסמכותו על פי ס' 20(א) לחוק ולהורות על כל סעד אשר יראה לו צודק וראוי במקרה זה.

3.ז. גמול לתובע ושכ"ט לב"כ התובע

117. בהתאם לתקנה 2(א)(12) לתקנות, התובע עותר לקביעת גמול בשיעור של לפחות 5% משווי ההטבה לציבור. בנוסף, בהתאם לתקנה 2(א)(11) לתקנות התובע עותר לקביעת שכר טרחה לעורכי הדין המייצגים בהתאם לשיעורים שנקבעו בהחלטת בית המשפט העליון בע"א 2046/10 שמש נ' וייכרט (פורסם בנבו 23.05.12):

"על כל סכום שנגבה בפועל עד ל- 5 מליון ₪, ייפסק לטובת בא הכח המייצג שכר טרחה בשיעור של 25%; על כל סכום שנגבה בפועל בין 5 מליון ₪ ל- 10 מליון ₪ יפסק שכר טרחה בשיעור של 20%; ועל כל סכום שנגבה בפועל מעל 10 מליון ₪, ייפסק שכר טרחה בשיעור של 15%".

118. הגמול ושכר הטרחה המבוקשים אינם כוללים את שכר הטרחה וההוצאות בגין הדיון בבקשת האישור.

ט. סיכום

119. מוגשת בזאת תביעה ייצוגית. מקור התביעה הוא בפעולות הפוגעות בצרכנים בחוסר תום לב חמור. התמונה העולה ממעשיה של הרשת הינה של הטעיה ו/או מצג שווא ו/או הפרת חובות גילוי ו/או עשיית עושר ולא במשפט ו/או הפרת חובות מכוח חוק הגנת הצרכן ו/או הפרת חובות מכוח פקודת הנזיקין ועוד, הכל כמפורט לעיל.

120. לביהמ"ש קיימת הסמכות העניינית והמקומית לדון בבקשה לאור סכום התביעה ומקום מושבן של הנתבעות.

עדיאל זורן, עו"ד
ב"כ התובע

נספח 37 :

(47)העתק של יפוי כוח - בניה

(עמודים 218 עד 218)

ייפוי כוח

אני, הח"מ **בניה יוסף ח. ת.ז. 036487429**, ממנה בזה את עו"ד עדיאל דהן מ.ר. 80669, להיות בא-כוחי בעניין **תביעה ייצוגית כנגד רשת מאפים חלום יעקב**. מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל יהיה בא כוחי רשאי לעשות ולפעול בשמי ובמקומי בכל הפעולות הבאות, כולן או מקצתן הכל בקשר לעניין הנ"ל ולכל הנובע ממנו, כדלקמן:

1. לחתום ולהגיש בשמי כל תובענה; תביעה או תביעה שכנגד; כל בקשה; תשובה; הגנה; התנגדות; בקשה למתן רשות לערער; ערעור; דיון נוסף; הודעה; טענה; השגה; ערר או כל הליך אחר הנוגע או הנובע מההליך הנ"ל ללא יוצא מן הכלל. ומבלי לפגוע באמור לעיל גם להודות או לכפור בשמי במשפטים פליליים.
2. לחתום על ולשלוח התראות נוטריוניות או אחרות, לדרוש הכרזת פשיטת רגל או פירוק גוף משפטי ולעשות את כל הפעולות הקשורות והנובעות מהעניין הנ"ל.
3. לייצג ולהופיע בשמי ובמקומי בקשר לכל אחת מהפעולות הנ"ל בפני כל בתי המשפט, בתי הדין למיניהם, לשכת ההוצאה לפועל, רשויות ממשלתיות, עיריות, מועצות מקומיות ו/או כל רשות אחרת, עד לערכאה העליונה, ככל שהדברים נוגעים או קשורים לעניין הנ"ל.
4. לנקוט בכל הפעולות הכרוכות בייצוג האמור והמותרות על פי סדרי הדין הקיימים או שיהיו קיימים בעתיד ובכללם הזמנת עדים ומינוי מומחים, והכל על פי הדין שיחול וכפי שבא כוחי ימצא לנכון.
5. למסור כל עניין הנובע מהעניין האמור לעיל לבוררות ולחתום על שטר בוררות כפי שבא כוחי ימצא לנכון.
6. להתפשר בכל עניין הנובע מהעניין האמור לעיל לפי שיקול דעתו של בא כוחי ולחתום על פשרה כזו בבית המשפט או מחוץ לכתלי בית המשפט.
7. להוציא לפועל כל פסק דין או החלטה או צו; לדרוש צווי מכירה או פקודות מאסר ולנקוט בכל הפעולות המותרות על פי חוק ההוצאה לפועל ותקנותיו.
8. לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב בלי יוצא מן הכלל אשר בא כוחי ימצא לנכון בכל עניין הנובע או הנוגע לעניין הנ"ל.
9. לגבות את סכום התביעה או כל סכום אחר בכל עניין בקשר לעניין הנ"ל לרבות הוצאות בית המשפט ושכר טרחת עו"ד, לקבל בשמי כל מסמך וחפץ ולתת קבלות ושחרורים כפי שבא כוחי ימצא לנכון ולמתאים.
10. לבקש ולקבל מידע שהנני זכאי לקבלו על פי כל דין מכל מאגר מידע של רשות כלשהי הנוגע לעניין הנ"ל.
11. להופיע בשמי ולייצג אותי בעניין הנ"ל בפני רשם המקרקעין בלשכות רישום המקרקעין; לחתום בשמי ובמקומי על כל בקשה, הצהרה ומסמכים אחרים למיניהם ולבצע בשמי כל עסקה המוכרת על פי דין וליתן הצהרות, קבלות ואישורים, וכן לקבל בשמי ובמקומי כל מסמך שהנני רשאי לקבלו על פי דין.
12. לייצג ולהופיע בשמי בפני רשם החברות או רשם השותפויות; לחתום בשמי ובמקומי על כל בקשה או מסמך אחר בקשר לרישום גוף משפטי; לטפל ברישומי או מחיקתו של כל גוף משפטי ובכל דבר הנוגע לו; לבצע כל פעולה בקשר לאותו גוף משפטי.
13. להעביר ייפוי כוח זה, על כל הסמכויות שבו או חלק מהן לעו"ד אחר עם זכות העברה לאחרים, לפטרם ולמנות אחרים במקומם ולנהל את ענייני הנ"ל לפי ראות עיניו, ובכלל זה לעשות את כל הצעדים שימצא לנכון וראוי בקשר עם המשפט או עם העניין הנ"ל והריני מאשר מראש את מעשיו או מעשי ממלאי המקום מתוקף ייפוי כוח זה.

ולראיה באתי על החתום, היום 11 לחודש נובמבר שנת 2025

בניה יוסף ח.

בניה יוסף ח.